

V-19594/22.1946

APRILIO-JUNIO 1946 · TOMO XXII · N° 2 (143)

PROGRESO

Progreso fondesis da Profesoro Louis Couturat,
Collège de France, en 1908. Ol konsakresas a la
propago, a la libera diskuto ed a la konstanta per-
fektigo di la Linguo Internaciona. Progreso editesas
kom la oficala organo di la

UNIONO POR LA LINGUO INTERNACIONA
(IDO = ESPERANTO REFORMITA)

PROGRESO

Oficala organo dil Uniono por la Linguo Internaciona (Ido=Esperanto reformita). Konsakrata a la propago, libera diskuto e konstanta perfektigo di la Linguo Internaciona. Fondita da Profesoro Louis Couturat, Collège de France.

APRILIO - JUNIO 1946 • TOMO XXII • Nº 2 (143)

Por uneso ed unesal agado

La fortoso dil mondolingual movado subisis perdi grava pro la longa milito pasinta, ma samatempe kreskis la koncio dil mondo ke linguo helpanta divenas sempre plu esencala por internaciona komunikado. Ni interlinguisti trovas asociati qui nulatempe antee okupabis su pri la lingual latero dil problemo, ma qui koncieskas forte la urjanta neceseso dil problemo ipsa. Quale ni povas avancigar la linguo helpanta maxim eficiente sub la prezenta cirkonstanci?

Semblas a me ke ni devas konciencoze procedar en maniero bone organizata. Ni devas fortigar segun posibleso nia lokala grupi, nia doco- e korespondo-kursi, ni devas ganar la nova studianti di nia linguo kom membri dil landala federuri e ta federuri devas adherar bloke a nia centrala Uniono por la Linguo Internaciona por praktikar la linguo e por mantenar la maxim intima kontakto inter la membri en omna landi. Tale ni kreas fundamento forta por la nukleo di tot-monda movado unesal por komuna linguo helpanta. Por ni Idisti Ido en sua nuna formo esas moyeno por atingar la introdukto di komuna linguo helpanta, nia partikulara maniero por avancigar la helpolinguo. E ni afrontas, serioze e sincere, la fakto, ke la linguo komuna esas por ni plu importanta kam ula detali di nia sistemo quan ni ameskis. Nia chefa skopo esas e restas la introdukto di linguo helpanta e ni livos a la mondo la decido pri la maxim apta formo finala, sempre pronta kontributar de nia experienci ed experimenti a la komuna savo.

Se konkordo pri ta chefa principi dil Ido-movado esas possible en nia rangi, ni povas konkluzar ke omna persono o

societo qua pozitive laboras por la linguo komuna, tra irga-qua medio, esas nia agnoskata aliancito kun qua ni povas e devas kooperar. La tradiciono dil Idista movado, esante un del maxim progresema, demokratal e nedoktrinala, igos posibla ne nur la tolero inter-sistemat, ma igos ol la nukleo di forta movado unionata en komun agado por la realigo di linguo helpanta. Ta-sence ni salutas la membri di altra sistemi, ta-sence ni bonvenas la frukti di la longyara labori di IALA. Ico ne esas antilogio, laborar por linguo konkreta til ke plu bona o plu aceptebla linguo sancionesas da la mondo.

En nia Idista movado esas unionita personi qui posedas afgrade konoco linguistikalk-technikala. Quale ni povas helpar, cadie e nun, por ganar la personi influoza qui agnoskas la dezirindeso di linguo helpanta, ma qui ne disponas la materio por studiar olua teoriala problemi? Ni devas probar prizentar, en formo objektala, omna materio relatanta por posibligar a li la studio di kompariva interlinguistiko. E ni devas memorar psikologia faktoro qua importas: Filologo qua montras intereso en la problemo dil L.I. ne deziras ke ni, amatori, dicez a lu ke la durivo-sistemo aglutiniva esas preferinda a la sistemo flexionala. Lu deziras decidir tal delikata studio-problemi por su ipsa. Ma ni povas, e devas, donar a lu omna posibla materio por demonstrar la praktikala rezultaji di la una od altra metodo. Tale ni povas — objektala — diskutar la problemi di radik-selekto (*kold-* o *frigid*), la principi apriori o aposteriori, la derivo-sistemi dil lingui rasal e konstruktita, la problemo di vorti kompozita (*helpo-linguo*), la principi di fonetikal od ortografial espelo, la problemo di logiko o konvenciono en la linguo, la selekto de elementi gramatikal, ed altra problemi qui reprezentas la experiento ed experimenti akumulita dum la lasta sisadek yari.

Ni Idisti qui diskutis ta questioni depos la unesma numero di PROGRESO en marto 1908, e mem antee, nun posedas la savo, la experiento, e la materio por facar tal kontributajo al general diskuto. Samatempe ni demonstras per tal diskuto publika, la neperfektaji e desfacilaji dil lingui rasal qui, irgquante habile uzata da skriptisti e poeti, esas ne-apta kom lingui helpanta. La Ido-movado do bezonas du speci de aktiva kunlaboranti, ti qui fortigas la movado por docar Ido ed augmentar la stabo de experta interlinguisti, e ti qui uzas la akumulita experiento por prizentar kompariva studio-materio

a ti qui tandem decidis la fato di linguo helpanta. E hike ni gratitudoze memoras omna ti qui irgatempe od irgamaniere kontributis a ta kapitalo di interlinguistiko.

Dum la milito la konfero dil aliancita ministri por eduko decidis en London rekomendar la doco dil Angla e Franca en omna elemental skoli, quankam forta voci auresis tatempe pledanta por linguo konstruktita. Kad esabus posibla ke apta materio, disponata tatempe, influabus altrasinse ta decido? La ministri departis aden sua landi, ma la problemo di komunikado internaciona restas ne-solvita. Nulatempe do esas tro tarda facar nov esforci, nulatempe tro tarda kontributar nia savo por avancigar la introdukto di neutra helpolinguo mondal.

Por la Angle-parolanta landi me preparis manuskripto qua traktas ta problemi interlinguistikala e qua samatempe donas sinoptiko konciza pri la gramatiko e principi dil chefa sistemi di demonstrita utileso (A Planned European Language). Me insiste pregas nia samideani en altra landi, preparar en sua lingui talspeca informiva e kompariva studiuri, ed ube posibla kunlaborar kun la membri dil altra sistemi por obtenar lia verifiko pri lingual korekteso ed objektaleso, e publikigar da editerio tal verko por distributeso inter la edukisti ed homi influoz di sua landi.

Me expektas ed esperas ke la decidi di IALA stimulos la mondo denove okupar su pri la problemo di L.I. e ni povas helpar IALA per nia konciencoza kunlaboro til ke la mondlinguala ideo trovos sekura apogo-punto en la menti dil edukisti e ciencisti. Tale omna nia moyeni, omna nia experiento, ed omna nia laboro devas dedikesar por helpar la rapida avanco e balda vinko dil helpolinguala ideo. *Heinz Jacob*

Noti pri la IALA-propozo „skematra K“

Texto:

Le paco, kom le libereso, require konstante devoto et necesante vigilantso. It require le volentso de prendere konkrete mensuros por su konservo. It require konstante koopero inter le nacionos e le determino de vivere ensemble kom vicinos in un mundo de bone vicinos. Le paco require le akcepto

del ideo ke su manteno es un komune kauso tan preciose e tan imensemen importante ke omne diferentsos e kontroversios inter le nacionos pote e deve esere resolute per le uso de pacifike medios.

Analizo:

Esas du artikli — 1° definitiva: *le*, 2° ne-definita: *un*.

L'artiklo ne deklinesas: *le* paco, *le* nacionos.

La *substantivi* havas kom dezinenco *-o* (singulare). La texto en Monatala Letro (Sept.-Okt.) menciona „*mensuras*“; esas supozenda ke to esas eroro transskribala, nam omna cetera substantivi di la texto finas per *-o* (plurale per *-os*): paco, vigilantso, volentso, diferentsos, libereso, devoto, konservo, koopero, determino, akcepto, manteno, uso, naciono, vicinos, kontroversios, medios, mundo, ideo, kauso.

La *pluralo dil substantivi* formacesas per *-os*: mensuros, nacionos, vicinos, diferentsos, kontroversios, medios.

Mencionesas un *kompozuro* (quaza derivuro): libereso.

L'*adjektivi* finas per *-e*: konstante, noncesante, konkrete, bone, komune, preciose, importante, omne, pacifike.

L'*adjektivi* ne deklinesas: konkrete mensuros, bone vicinos, omne diferentsos, pacifike medios.

Adverbi: 1° ne derivita: ensemble (vivere ensemble)

2° derivita: imensemen (imensemen importante).

Adverbo identiganta — *kom*: le paco, *kom* la libereso; vivere ensemble *kom* bone vicinos. Ta „*kom*“ ne korespondas a nia „*kom*“, nam la du exempli tradukesus ad Ido yene: la paco, *quale* la libereso; vivar kune *quale* bona vicini.

Adverbo di quanteso — *tan*: *tan* preciose e *tan* imensemen importante.

Verbi: L'infinitivo finas per *-ere*: prendere, esere.

Prezento — le paco *require*; su manteno es un komun kauso; le nacionos *pote* e *deve* esere resolute.

La prezento di la verbo *esere* esas do ne-reguloza (*es*).

Participi: 1° pasinta (ka pasiva?) dezinenco *-ete*: resolute (infin. resoluere?)

2° prezenta (kad aktiva?) dezinenco *-ante*: importante, noncesante.

Gramatikala kazi: Ne havas aparta formo: it require *konstante koopero* (akuzativo).

Pronomi personal — *it* (por indikar kozi): *it* require.

Pronomo posesiva — *su* (por la triesma persono): *su* manteno es un komune kauso.

Konjuncioni: *e(t)*: devoto *et* noncesante vigilantso; tan preciose e tan imensemen importante.

ke: le paco require le akcepto del ideo *ke* su manteno es un komune kauso. Tan imensemen importante *ke* omne diferentsos . . .

Prepozicioni: *de*: Le volentso *de* prendere . . .

Le determino *de* vivere.

Un mondo *de* bone vicinos.

Le akcepto *del* ideo.

Le uso *de* pacifike medios.

Ne existas la distingo quan Ido facas inter *di*, *de*:

Skematra K

Ido

Un mondo *de* bone vicinos.

Mondo *de* bona vicini.

Le uso *de* pacifike medios.

Le uso *di* pacoza moyeni.

Quale en Ido l'artiklo kontraktetas kun la prepoziciono *de*: *del* ideo.

por: Mensuros por su manteno.

inter: Inter le nacionos.

per: Per le uso.

in: In un mundo.

C pronuncesas ts mem avan o: preciose, paco, nacionos, noncesante, akcepto.

Kelkafoye skribesas *ts* por la sama sono: vigilantso, volentso, diferentso (Komparez Raporto da J. Roze pri *-anc*, pag.74).

La litero *k* uzesas plu ofte kam en Ido: *komune*, *akcepto* (Ido acepto).

La litero *z* semblas eskarfita: preciose, uso, kauso, resolute. En la sequanta exempli la litero *s*, quankam inter du vokali, ne havas la sono *z*: libereso, esere, noncesante.

Ne existas *duopla literi*: noncesanta, diferentsos, *komune*, imensemen.

A. de Belie

Kompariva lingui-studio

La studio di konstruktita linguo, derivata del Latina, esas la maxim apta metodo por prizentar la elementala strukturo gramatikala dil vivanta lingui. Tal kompariva studio por qua la helpanta linguo servas kom unesma linguo stranjera pos la lerno di la matrolinguo, demonstras la skeleto gramatikala, la gramatiko, la strukturo dil vorti, la sintaxo, etc., mem kande la studento deskovras ke la lingui vivanta formikumas kun ecepti.

Helen S. Eaton, membro dil lingustikala studio-komitato di IALA, diskutis ta problemo en „The modern Language Journal, XXVII, 8, decembro 1943 sub la titulo *A New Course in Basic Language*, donante plusa fakti quin teoriale ni expektis, ma qui ne ja establisabis ciencale. La materio uzata en la experimental kurso esas la fundamentala Latina vorto kun olua signifikio en Angla, sequata tra la derivala fazi, grupi de etimologiale korespondanta vorti en Italiana, Hispana, Portugalana, Franca ed Angla. Pluse la kurso konsistas de la maxim frequa suffixi dil Latina, di la Romana lingui, ed Angla, konektita kun substantivala radiki; pluse pagino simila kun verbala radiki, triesma por adjektival radiki, e fine pagino kun la maxim frequa prefixi.

Generale la studento di stranjera linguo devas lernar, pazo, tri fazi: Vortaro, gramatiko e sintaxo, ed idiotismala expresuri (di la vivanta lingui). La tasko dil kurso, aparte del doco dil vortaro, esas demonstrar la derivala sistemo dil Romana lingui e di la Latina elemento di Angla, qua duktas a la facila kompreno dil semantikala valoro di nova vorti ed a logikala pensado.

Ta metodo, en formo adaptata docesis por du semestri en 1942 e 1943 en la universitato di New Mexiko (USA) da Helen S. Eaton. En la unesma semestro la kurso anuncesis kom *Elementala Hispana*. La materio adaptesis e sole Latina, Hispana ed Angla uzesis. La libro da Keniston *Standard List of Spanish Words and Idioms* uzesis. Cent e duadek Latina vorto-grupi (familii) uzesis qui rezultis en Hispana vorti-listo de 1150 expresuri. Karakteriziva elementi Hispana, exemple la difero inter *ser* ed *estar* docesis e pos altra elementala introdukto, la kurso avancis al praktikala uzo dil linguo Hispana.

Por verifikar e testar la valoro dil kompariva lingui-studio, du exameni aranjesis, la unesma ye la fino dil unesma se-

mestro, la finala ye la fino dil duesma semestro. Por la skopo dil exameno la studenti dividesis aden tri grupi: Grupo A lernis Hispana en la kustumala maniero segun ortodoxa metodi, ol servis kom kontrolita grupo I; grupo C lernis similamaniere e servis kom kontrolita grupo II; grupo B esis la experimental klaso e, por un semestro, lernis Hispana segun la elementala kompariva lingui-kurso. En la duesma semestro omna tri grupi lernis Hispana en la kustumala maniero.

La testi aranjata esis pri savo di la Angla vortaro. La docisti expektis ke ye la fino dil unesma semestro la experimental grupo havos min bona savo en Hispana kam la altra du grupi, ma progresos plu multe en Angla vortaro; e, ye la fino dil duesma semestro, progresos plu bone en Hispana kam la du kontrolita grupi.

La rezultaji esis sequanta: La experimental grupo B progresis tam bone en Hispana vortaro kam la plu bona del du kontrolita grupi en la unesma semestro; la experimental grupo B progresis multe plu bone en Angla vortaro kam ambe la unesma e duesma kontrolita grupo en la duesma semestro.

Konkluzi pri la experimento: Ni devas notar ke la experimento exekutesis sen la helpo di konstruktita linguo, ma esis sole kompariva studio inter Hispana ed Angla. La klaso qua studiabis amba lingui kom interkonektita avancabis multe plu bone en la fino kam la klasi en qui la lingui docesis separate. La rezultaji kun simila experimenti en qui Esperanto uzesis kom „orientizala medio“ por kompariva lingui-studio demonstris la valoro di sistematoza preparo di kompariva studio precipue pro ke Esperanto (od irga altra sistemo di reguloze konstruktita linguo) esas mem plu apta kom unesma preparo kam linguo vivanta qua kontenas multa neregulozaji ed ecepti.

La edukala valoro di konstruktita linguo esas generale agnoskata da ti qui lernis ol e la ciencala experimenti pluse verifikas nia konvinko.

Lastayare ni raportis en Monatala Letro ke la „International New Education Fellowship“ editos raporto pri la signifikio di L.I., e ta raporto, qua balde aparos en formo di libreto, ne nur kontenos historio dil maxim importanta projekti mondolingual, ma anke kelka kontributaji pri la linguo internaciona ed olua edukala valoro en kompariva lingui-studio. La membri

dil „Fellowship“ esas precipue instruktisti qui montris en recenta publikigaji dil societo la vivaca intereso pri la problemo qua nun, pos la milito, itere divenas plu aktuala kam dum la pasinta sis yari.

H. Jacob

Nia Pioniri

Suzanne Lafay (16-a novembro 1889 — 14-a septembro 1944)

La vivo di Suzanne Lafay esis konsakrita grandaparte a la ideo di la linguo internaciona qua, por el, esis parto dil laboro por la paco universalala. En 1908 — el ne ja evis 20 yari — el adheris la movado Esperantista e komencis propago aktiva, ma pos la aparo di Ido el aceptis la plu bona sistemo quan el amis e propagis til lua morto.

Lua devoteso nefatigebla nultempe faliis, e quankam tre tolerema al altra sistemi, el sempre esis pronta defensar la superioreso di Ido. El diskutis polite kun la defenseri di altra sistemi,

ma refutis lia argumenti; el ne hezitis studiar ta sistemi e kolektar amaso de detali lingual. Aparte de la artificiala lingui el studiabis la chefa lingui Europala e ta savo donis ad el la kompetenteso refutar ciencale la argumenti di altra skoli interlinguala. Elua fido en la final suceso dil L. I. esis nesukusebla, ed el devotis sua tempó a la doco di Ido en la Laborburso e la stafal fervoyi ube el kreis la grupo 'Ido Rail'.

El voyajis tra Europa por partoprenar la internaciona Ido-kongresi ed en Szombathely (Hungaria) elektesis por prezidar la 12-a internaciona kongreso di Ido; ibe la unesma demarshi komencesis por organizar la kongreso di Paris en

1937 lor la Expozo Internaciona. El demarshis che eminenta personi por certigar olua suceso qua demonstris per la delego di reprezentanto di la ministerio di publika eduko e la ofical recevo dil kongresani dal urbestro di Paris.

Por memorigar Suzanne Lafay, fondesis en Paris la *Societo dil Amiki di Suzanne Lafay* di qua membreso esas aperfita ad omni (sekretario Sro G. Dulché, 17, Rue Froidevaux, Paris XIVe). Biografio di Suzanne Lafay esas disponebla po 20 FFr., Membreso 20 FFr., membro fondanta 100 FFr., membro helpanta 200 FFr. Membri recevos plura exempleri dil biografio.

Amiki, ni konservez la memoro di ca granda Idisto qua konsakris multo a sua idealo e ni durez laborar samasinse por la suceso dil L. I.

J. J. V. Eugène Mathys

Komence di 1943 mortis en Schaerbeek-Bruxelles sioro Eugène Mathys, membro dil komitato di ULL. Ili naskis en Louvain en 1876; lu esis instruktisto en la primara skoli e plu tarde docis en la Akademio dil Bela Arti ed en la sekundara skoli di sua naskala urbo.

Sioro E. Mathys propagis Ido en la Flandra rondi di nialando, e, quankam ja tre konocata en la Esperantistala movado, lu transiris ad Ido lor lua aparo, restante kun la membri grupigita cirkum *La Belga Sonorilo*, Komandanto Lemaire, siori Jamin e Chalon, ed altri. Dum la tempo „inter la du militi“, lu multe laboris por Ido, aranjanse kursi en Louvain e publikigante plura Ido-revui, di qua la personala karaktero esis remarkinda.

Samideano Mathys mortis, evanta 67 yari, pos longa e doloroza maladeso dum la maxim trista dii dil Germana okupado. Lua olima kolegi e samideani saveskis pri lua morto erste pos la liberigo. La Belga Idisti e l'Idisti omnalanda kondolas lua familio e sequos lua exemplo di devota laboro por la komuna linguo helpanta.

Victor Gouix

De mondolinguala noto-libreto

Eleanor Roosevelt e la mondolinguo

Siorino Roosevelt esis membro dil Amerikana delegitaro al U N O konfero en London e kom tala expresis kelka idei

pri la linguala desfacilaji quin experiencis la delegiti multlingua en la internaciona konfero. Freque, el dicas, ula delegiti diskursis e ta diskursi tradukesis aden un plusa o mem du plusa lingui, e la delegiti sidas tedata dum tal tradukuri. La arango telefonala esas, por la proxima futuro, la solvuro, ma future ni devas laborar por ed anticipar komuna linguo qua docesas en omna skoli ad omna infanti tra la tofa mondo apud la nacionala linguo.

Multa personi propozabis ad el la introdukto di Esperanto, ma el konsideras ta linguo kom nepraktikala. On povus explorar qua de la granda lingui presente uzata esas maxim difuzata e konseque ta linguo, e forsan un plusa, povus docesar. Un komuna linguo esus per qua omna enti homal povus interkomprender, esus la solvuro futura, ma el ne dicas ka tal komuna linguo esus idioma artificala o naturala. En elua artiklo el klare agnoskas la prezenta desfacilaji qui esas tante bone konocata a ni interlinguisti depos multa yari.

IALA ed UNO

La prezidanto di IALA, sioro Stephen Duggan dissendis *deklaro* signatenda da omni qui aprobas ol pri la dezirindeso di komuna linguo. Ol kontenas tri paragrafi, ek qui ni citas: „Me esas konvinkita ke helpanta mondo-linguo, developita de la nacionala lingui e suplementante oli, ma ne displasanta oli, esas necesa por simplifikar komunikado inter personi de diferanta lingui matrata; e ke tala linguo helpanta, kun karaktero internaciona e libera de politikal asociaji ne-eviteble konektita kun partikulara lingui rasala, grande helpos „promocar sociala progreso“ (del introdukto al Charto).

Me sustenus propozo ad irga-qua organizuro establiseos dal Unionata Nacioni por la tasko avancigar „internaciona kultural ed edukala kooperero“ (Charto, artiklo 55), nominar komisitaro por studiar la questiono di helpanta linguo, kom esenciale relatanta a tal kooperero; e demandar raportu del organizuri qui posedas special konoco pri la problemo, inter li la Internaciona Asociuro por la Linguo Helpanta (IALA).“

Dezirias korespondar . . .

Sro. Franco Delpiano, Via Umberto 56 b, Biella/Vercelli, Italia (evas 15 yari) deziras korespondar kun exterlandani pri postmarki, revui, ilustrita postkartu ect.

Sro. Roberto Castelló, Str. Iglesia 4-2º, Villanueva y Geltrú, His-

pania, deziras korespondar kun Idisti, interkambiar shui-desegni ed idei pri kultural aferi. (Lu es desegnisto en fabrikerio por la nova modeli di shui.)

Sro. Martin Bernard, 23, rue Blanqui, Bourges (Cher), Francia, evanta dek-e-non yari deziras korespondar kun Amerikana Idistino pri sporto e temi di generala intereso.

Grupo de Italian komercisti serchas reprezenti por l'Italiana regiono „Marche“. Gayigita kancioni. Korespondado per la chefa lingui. Skribez a G. F. Guidi, Via Calatafimi 22, S. Benedetto del Tronto (Marche-Italia).

Membri dil Uniono povas gratuite insertar lia korespondodeziri. Nemembri devas kontributar 1 SFr. po administral kustii pagenda al kasesero. Maxima longeso por annunci esas quar linei.

Ido-konsul-servo

La preparala labori por rifuncionigar nia servo es nun preske finita. Ni balde sendos cirkulero al konsuli kun la neces indiki. La sequanta nomi es adjuntenda a nia provizora listo dil Ido-konsuli:

Nomo, profesiono, adreso e speciala domeni (sp. d.)	Tradukas de Ido e de la sequanta lingui:	Tradukas aden la linguo: (matro-linguo)
<i>Gontier, André</i> ; bankoficisto e borsisto 3, rue Peschereau, Bourges (Cher) Francia sp. d.: ekonomio, komerco, teologio	Angla	Franca
<i>Masera, Paolo</i> ; Doktoro pri lego, Corso Regina Margherita 261, Torino , Italia sp. d.: jurisprudenco, filozofio, atomala fiziko	Angla, Franca, Hispana, Portugalana	Italiana
<i>Pannell, Walter</i> ; imprimisto Box 528, Edgewood (Maryland) USA sp. d.: imprimo, jurnalismo, filatelio, literaturo	Angla	
<i>da Silva, Alberto Pedro</i> ; komercisto, Quinta do Ferro, Rua B, nº 28, 2º, drº, Lisboa Portugal	Franca	Portugalana

Omna komuniki pri IKS es sendend a J. Kreis, Case postale 27, Genève-Champel, Suisia.

Kroniko

(Voluntez sendar reguloze konciza raporti pri la progreso dil mondolinguala movado a la sekretario di ULL.)

De Anglia: Sioro J. Warren Baxter sendas kordial saluti ad omna amiki en la movado e sempre joyas audar de li. — Sioro Lewis E. Bambury, bone konocata al Dessau-ana kongresani en 1922, itere adheris la Angla societo (87, St. Ronan's Road, Southsea). — Sioro Thomas Wood tradukis longa poemo da Will Hayes 'Sequar la Granda Kamardi!' ek qua me citas:

Me esas Red-pelo di la Lagi e Planaji,
Vivanta en omna-dia tusho kun la Deo
di Naturo — la Granda Misterio.
Kun Matro-Tero qua donas a me frumento,
e Patro-Cielo qua sendas la pluvo,
Me lernas vivar vivo gratitudoza pro
omna dis-semita donaji di lo Granda Bona.

Omnajorne me renkontras la matinala suno,
la dolca tero e la Granda Silenco, sole.
E rivenanta aden la mondo di homi me
vidas en singla vizajo frato-amiko.
Me fumus joye la Kalumeto kun omni,
Nam en la Silenco me esas audinta la
Voco di la Misterioza Unu dicar pri omna
pueri di Tero:

„Lia voyo a hemo esez sur la treko pacala.“

La kompleta poemo esas receivebla del tradukinto, Sunways, Moor Lane, Woodford, Cheshire, Anglia. — La Londonan Ido-societo itere renkontras reguloze omnamonate ye la lasta venerdio en Trade Union Club, Great Newport Street, London, W. C.

De Australia: Sioro Vincent J. Costigan (Box 2798, G. P. O., Sidney, N. S. W.) gratitudas la Franca e Belga samideani qui skribis a lu.

De Belgia: Nia samideano V. Goux (Av. P. Deschanel, 254, Bruxelles 5) skribis: „La importanta artiklo da sro Cornioley en Progreso 142 es ya interesiva: ol es objektala sinoptiko dil nuna situoso del helpolinguala movado; lua kritiko pri ‚la linguo di IALA‘ es tote konvenanta, segun me; fine, me tote konkordas kun lua konkluzo e me opinionas ke se omna mondlinguani konformigus su a ta vidpunto, la solvo dil problemo dil L. I. es tote proxima.“ — Sioro A. de Belie (Gen Druebelstr. 159, Berchem-Anvers) publikigas prezente kurta historio dil L. I. ed Ido-kurso en la monatalo ‚Olse-galm‘, revuo por studentii.

De Chekoslovakia: Sioro Karel Neumeister skribas: „Ni hike en Praha esforcas rivivigar la movado.“ — Tre ancien Idisto bone ko-

nocata en nia movado qua rivenis a Praha pos olua liberigo, skribas: „Me hike en Praha ritrovis preske omna ancien amiki mondolingual, quankam kelki divenis Occidentalisti. Sdo inj. Felix Svátek tormentemortigesis dal Gestapo, altra samideano Karlo Axamít mortigesis dum la lukto heroal kun Gestapisti qui tamen ne sucesis arestar il. . . . Me ipsa til nun mem pos studiir kelke Occidental ed altra sistemi *ne* povas cesar esar Idisto, nam semblas a me ke Ido ed olua ciencal metodologio ed mondokoncepto esas profunde bazigita ed sustenata dal historio dil kulturo. On ne devas serchar la maxim facila voyo, ma on devas serchar ed irar sempre nur la direta, justa voyo, mem se ol esas desfacila e semblas esar negraltitudoz e vana.“

De Francia: Ni joyis salutar kom nia gasto en London ye la 17-a februaro siorino Marcel Pesch qua adportis multa valoroza manuskripti e tradukuri en Ido de nia anciena amiko e pioniro Marcel Pesch, inter oli Teatrajo Indiana ‚Sakuntala‘ ed altri. El anke naracis la joyigiva novajo ke Max Jacob (Berlin) sucesis malgre la teroro fashista, materiale helpar Franca laboristi qui koaktosis esar en Berlin dum la milito. Ed el transdonis tradukuro 45-pagina en Ido de Budhista poemo facita da mea fratulo. — Sioro Kanoniko E. Bogard (Thaon-les-Vosges) skribis fervoroza letro por Ido, memorigante da ni ke olim siori de Beaufront e Guignon ofte vizitis ilu por laborar en lua domo dum multa semani; lu dicas: „Se on questionas me pri chanji propozenda en nia kara Ido-linguo, me respondas tre simple ke me esas partizano di minimo de chanjaji, me persistas dezirar Ido tala quala ol kompozosis da siori Couturat e de Beaufront. Ica Ido superesas ed esas plu *facila* kam omna altra propozaji facita til nun. Ni protestas kontre la subversi qui kelka yuni tro multe prizas propozar. E to ne dicesas sen reflektio: ni studiis atencoze la tota numero di Progreso qua traktas la tri nova helpanta lingui propozita da IALA. Ni agnoskas ke forsan ye unesma vido e lekto oli aspektas tre facila. Ma kun lia multa ecepti, kun la pluraleso dil afixi samasenca e multa altra desfacilaji, oli divenas desfacile lernebla. Quon ni serchas? Kad linguo agrebla ye vido, o linguo *facilega ye lerno*? Kad linguo por linguisti o linguo por la popolo? On facez experimenti kun lernanti di samgrada intelekto ed on komparez la rezultaji obtenita en sama tempo.“

De Hispania: Sioro Petrus Marcilla (Str. Marqués del Duero, 84, Barcelona), sekretario dil Akademio, expresas la espero ke la Uniono e lua organi itere funcionesos.

De Italia: Sioro Dr Paolo Masera (Corso Regina Margherita 261, Torino) rikomencis propagar Ido. Ilu intencas editar nova lernolibro di Ido por Italiani.

De Polonia: Ni ne ja audis de nia samideani en Polonia, ma deziras dicar ke manuskripto por vortaro Ido-Polona, kompilita da

Marian Jósefowicz e Leonard Weber, esas disponebla kande nia movado itere funcionas en ica lando.

De USA: Sioro Edmund H. Twight (1178 Naglee Avenue, St. Jose 11, California) efikive propagas Ido ed apertis centro por distributar Ido-libri, gramatik, lexiki, e literaturo en la Unionata Stati. Altra aktiva Idisti en USA esas siori Walter Pannell e Lloyd C. Frederiksen. — De plura lateri ni recevis demandi por exemplero dil diskutata 'Generala Raporto 1945' di IALA. Segun nia savo ta raporto nur existas en Angla e povas obtenesar direte de International Auxiliary Language Association, 420 Lexington Avenue, New York 17, N. Y., USA.

Oficala informi

Elekti: La kompleta listo di kandidati e por la Akademio e por la Komitato prizentoses al membri dum la somero e maxim tarde kun la proxima numero di *Progreso*. La voti kolektesos dal Ido-Federuro St. Gallen, Suisia, qua aceptis la administro dil elekti.

Por havar votojuro, omna membri devas pagar lia kontributajo ante la elekti od al kasero od a la landal agento di ULI, od ube agento ne existas, komunikar lia adhero al kasero til ke la sendo dil kontributajo esas posibla.

Progreso No. 4 (126), oktobro-decembro 1939 sendesos gratuite ad omna membri qui demandas ol per simpla posikarto del redaktero.

Decidi dil Komitato: La Komitato aprobis omna propoziti submisita ad ol dal funcioneri aginta dum la milito, sioro H. Cornioley kom prezidanto e sioro Jakob Kreis-Schneeberger, vicesekretario e kasero kom aginta sekretario:

1. La komitato konsideras ULI kom legale funcioninta e funcionanta.

2. L'aktiveso dil vicesekretario, qua segun decido 1/78 asumis la sekretariala taski tam longe kam la sekretario impedesis normale funcionar, aprobasas. Ol finis ye la 31-a decembro 1945.

3. Sro Heinz Jacob riasumis sua funkcio kom sekretario ye la 1-a januaro 1946.

4. *Progreso* aparos quarfoye en 1946.

5. Segun la financala posiblesi la Linguala Suplemento di *Progreso*, redaktata da sro Cornioley, riaparos.

6. La sekretario preparos la statuta elekti, impedita en 1940 e 1945, di la Komitato e di l'Akademio.

7. La nova programo dil Ido-konsul-servo aprobasas en olua nova formo.

Kaso-raporto pri 1945

	Revenui	Spensi
Membro-kontributi, aboni, sustenanta pagi dum 1945	Sfr. 855.50	Sfr. 515.—
Spensi imprimigo e dissendo „Progreso“		„ 79.90
Spensi kasero e vice-sekretario		„ 126.65
Spensi diversa (imprimuri, cirkuleri e.c.)		
Konto-movo dum 1945	Sfr. 855.50	Sfr. 521.55
Saldo aktiva ye la 31. 12. 44	„ 85.50	
„ „ „ „ 31. 12. 45		„ 419.25
	Sfr. 940.80	Sfr. 940.80

Sustenanta pagi ricevita: Anderegg 7.—, Juon 10.—, Hillebrand 7.—, Juon 6.—, SULI 50.—, Feierabend 8.—, Cornioley 6.—, Bogard ed Egloff 20.—, Thomsen 50.—, Suedo Ido-Federuro Fr. 205.50 (Kr. 200.—) Kordiala danko ad omna donaceri!
Genève, la 31. januaro 1946. La kasero: J. Kreis-Schneeberger.

Raporto dil kaso-revizero: La signatinta revizero examenis omna pravili dil pasinta yaro e konstatas la bona, sorgema ed exakta laboro dil agema kasero di ULI, a qua ni expresas nia danko.

Bern, 15. marto 1946

J. Feierabend J. Kleiner.

Ido-librerii

Pro la chanji dum la lasta sis yari esas nun defacila obtenar Ido-libri, lexiki, docolibri, broshuri propagal e literatural, e me pregas omna Idisti qui disponas stoki de libri sendar kompleta listi de verki ankore obtenebla por publikigo en *Progreso*.

Del Angla Ido-societo (3, Sparelease Hill, Loughton, Essex, Anglia) la yena libri esas ankore obtenebla:

Dyer, Ido-Angla ed Angla-Ido vortari, broshita, single	5s 0d
Esperanto-Ido lexiko, kun gramatiko di Ido en Esperanto	0s 3d
Postala doco-kurso por Ido en Angla, dek karti	4s 6d
Ido, elemental gramatiko por studenti	0s 6d
Louis de Beaufront, Komplete gramatiko detaloza di Ido	1s 10d
Dyer, The problem and its solution in Ido	0s 6d
Ido — lernolibro por Esperantisti	0s 3d
Mil Vorti Ido, tradukuro di frequeso-listo	0s 6d
Otto Jespersen, his work for an I. L. e historio di nia linguo	1s 0d
Haffenden, Europana en Ido ed Angla	1s 0d
Richardson, Spaco e tempo; Naturo ed arto; Flugo; Fakti e fantaziuri; deliberado e revado, single	0s 6d
— Egiptia, vojajo-deskripto	0s 6d
Sweetlove, Korokanti e kansoni	1s 0d
— Proboplugi sur Pegazo	0s 10d

Bibliografio

La redaktero rezervas la yuro, aranjar por plu detaloza recenso di libri o revui ricevita.

Libri e broshuri

Paul Mitrovich, *Les Problèmes Interlinguistiques I*, editario „Nova Tiskara“, Vrcek I Dr., Sarajevo, Jugoslavia, 1940. Lingvistikala verko en Franca diskutanta la nuna stando dil mondolinguala problemo, e recensante detaloze gramatikala detali dil nuna sistemi de pruvita utileso. La auro referas a la laboro di IALA e la studii di moderna linguisti.

Otto Jespersen, his work for an I. A. L., da H. Jacob. Editata dal Angla Ido-societo, 32 p., 1/—. London 1945. La influo di Otto Jespersen en la L. I. movado e lua historio di nia linguo en Angla ed Ido.

Revui e jurnali

La Langue Internationale, sept.-okt. 1945; 12, rue Porte-Jaune, Bourges (Cher), Francia. Ta revuo propagala en Franca ed Ido aparas omna triesma monato en la stilo di la revuo di Louis de Beaufront.

Periodal Informilo (PILO) dil Amiki di la Linguo Internaciona Ido, nov.—dec. 1945; redaktero Henry Vinez, Donzanac, Corrèze, Francia. Ica revuo aparas tote en Ido ed esas modelo di diligenteso propagal e habilesa redaktal. Ultre informi e lingual artikli, ol kontenas interesanta literaturala parto.

Meddelande fran Svenska Idoförbundet, januaro 1946, redaktero Hellmut Röhnisch, Världsprakscentralen, Oerebro, Suedia. Sekretario dil Sueda Ido Federuro Inj. Petrus Eriksson, Vasagatan 5, Tranas, Suedia. Okpagina revuo en Sueda ed Ido kun artikli propagala, komunikala e linguala.

Suisa Ido-buletino, jan. 1946, redaktero Jakob Kreis-Schneeberger, Case postale 27, Genève 12, Suisia. Dumonatala informilo pri la progreso dil mondolinguala movado en Suisia ed altra landi.

Monatala letro, marto 1946, Angla Ido-societo, 3, Spareleaze Hill, Loughton, Essex, Anglia. Detaloz recenso di aparanta libro pri la L. I. en Angla da Hy. Haffenden.

O. L. S. E. Galm, studental revuo en Flandra linguo. Kontenas *Rubriko* di la Linguo Internaciona (Ido) da A. de Belie.

The British Steelmaker, decembro 1945, obtenebla del Angla Ido-societo; kontenas quarpagina artiklo pri internaciona teknikala terminologio kun tabelo di teknikala nocioni en Angla, Franca, Germana, Esperanto, Ido, Occidental e Latino s. f.

Uniono por la Linguo Internaciona

(Ido = Esperanto reformita)

Prezidanto dil Direktanta Komitato:

Hans Cornioley, Schulweg 2, Bern (Suisia)

Prezidanto dil Akademio di Ido:

G. H. Richardson, 164, Rye Hill, Newcastle-on-Tyne 4 (Anglia)

La membri dil Direktanta Komitato e dil Akademio rielektas en 1946

PROGRESO es l'ofical organo dil Uniono

Redaktero: Heinz Jacob, sekretario dil ULI
3, Spareleaze Hill, Loughton (Essex), Anglia

Administrero: J. Kreis-Schneeberger, kasero dil ULI
Case postale 27, Genève 12, Champel, Suisia

Kontributaji por la Uniono

Membri kolektiva	sen abono di Progreso (nur por landala societi) —.50 SFr.
Membri abonanta	kolektiva od individuala, minima kontributajo 3.— SFr.
Membri sustenanta	adminime 6.— SFr.
Asociiti	la asociiti juas omna yuri ecepte la votoyuro e la yuro acceptar funciono, adminime 3.— SFr.
Aboni ordinara	4.— SFr.
Meceni	pagas segun volo e recevas gratuite plura exempleri di Progreso, se ta deziro sat frue indikesas.

On povas pagar en nacionala pekunio po l'oficala kambio-valoro al sequanta landal agenti:

<i>Anglia:</i>	Dlo. E. C. Haslam, I. L. S. kasero, 3, Spareleaze Hill, Loughton (Essex)
<i>Belgia:</i>	Victor Gouix, Av. P. Deschanel, 254, Bruxelles 3 (Postgiro= konto no. 1589.10)
<i>Chekoslovakia:</i>	Karel Neumeister, Bratislavova 5, Praha VI-58
<i>Dania:</i>	E. Thomsen, Sjaellandsgade 57, Fredericia
<i>Francia:</i>	C. Papiillon, 52, Rue Petit, Paris 19e (Posthekokonto 317.32 Paris) E. Philippe, 12, Rue Porte Jaune, Bourges (Cher) Postheko= konto 989.70 Paris)
<i>Nederlando:</i>	P. Wegmann, Deurningerstraat 153, Enschede
<i>Hispania:</i>	Petrus Marcilla, Marqués del Duero, 84, Barcelona
<i>Italia:</i>	Leonardo Raiteri, Inverigo (Como)
<i>Suedia:</i>	T. V. Bäckström, Kasera dil Sueda Ido-Federuro, Götgatan 79, IV, Stockholm.

En l'altra landi on povas sendar la pagi ad un dil supra adresi o direte al kasero di ULI: *J. Kreis-Schneeberger*, Case postale 27, Genève 12 Champel (Suisia). Postheko-Konto I/7202 (ULI)

☒ Imprimata da J. Kleiner, Monbijoustrasse 121, Bern. (Membro dil Uniono.)

